

ЦЕНТРАЛНА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ

ПРОТОКОЛ

№ 674

На 27 септември 2018 г. се проведе заседание на Централната изборителна комисия при следния

Д н е в е н р е д:

1. Доклади относно искания за отваряне на запечатани помещения.

Докладват: Александър Андреев, Румен Цачев

2. Доклади по писма.

Докладват: Йорданка Ганчева, Таня Цанева, Севинч Солакова, Камелия Нейкова, Росица Матева

3. Разни.

Докладват: Ивилина Алексиева, Александър Станев

ПРИСЪСТВАХА: Ивилина Алексиева-Робинсън, Севинч Солакова, Александър Андреев, Бойчо Арнаудов, Владимир Пенев, Георги Баханов, Иванка Грозева, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Кристина Цанкова-Стефанова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Таня Цанева и Цветозар Томов.

ОТСЪСТВАХА: Мария Мусорлиева, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Ивайло Ивков и Катя Иванова.

Заседанието бе открито в 10,45 ч. и председателствано от госпожа Ивилина Алексиева – председател на комисията.

* * *

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Добър ден, колеги! В залата сме 16 членове на Централната изборителна комисия. Имаме необходимия кворум.

Откривам заседанието на Централната изборителна комисия на 27 септември 2018 г.

Уважаеми колеги, предлагам ви следния проект на дневен ред: т. 1. Доклади относно искания за отваряне на запечатани помещения – докладчик господин Андреев; т. 2. Доклади по писма с докладчици госпожа Ганчева, госпожа Цанева, госпожа Солакова; т. 3. Разни с докладчик аз и господин Станев.

Колеги, имате ли предложения за изменение и допълнение в така предложения ви дневен ред? – Първа беше госпожа Нейкова – заповядайте.

КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Моля да ме включите в докладите по писма.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Включих ви, госпожо Нейкова.

Господин Цачев, заповядайте.

РУМЕН ЦАЧЕВ: Моля да ме включите в т. 1.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Включих ви, господин Цачев.

Уважаеми колеги, други предложения? – Не виждам.

Колеги, подлагам на гласуване така предложения и допълнен дневен ред.

Режим на гласуване.

Гласували **16** членове на ЦИК: **за – 16** (*Александър Андреев, Бойчо Арnaudов, Георги Баханов, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева-Робинсън, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Кристина Цанкова-Стефанова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева, Цветозар Томов*), **против – няма**.

Колеги, дневният ред е приет.

Оказа се, че още един колега е искал да се заяви. Госпожо Матева, заповядайте, вдигнала сте ръка.

РОСИЦА МАТЕВА: Ако може да ме включите в докладите по писма.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Включих ви, госпожо Матева.

Колеги, не се налага, когато се включва нов докладчик във вече приета точка от дневния ред, отново да се гласува допълване.

Уважаеми колеги, дневният ред е приет.

Бих искала преди да преминем към точка първа от дневния ред да ви информирам, че по обективни причини от днешното заседание отсъстват госпожа Мусорлиева, господин Христов, господин Чаушев, господин Ивков и госпожа Иванова. И ще закъснеят – уведомиха ме – по обективни и лични причини господин Панев и госпожа Бойкинова.

Колеги, преминаваме към разглеждането на точка първа от дневния ред:

1. Доклади относно искания за отваряне на запечатани помещения.

Първи докладчик е господин Андреев – заповядайте.

АЛЕКСАНДЪР АНДРЕЕВ: Уважаеми колеги, докладвам ви за сведение постъпило писмо с вх. № МИ-06-461 от 26.09.2018 г., от община Казанлък, с което ни уведомяват, че във връзка и в изпълнение на наше Решение № 5134-МИ/ПВР/НР, и с оглед предоставянето на информация по отношение на един избирател за целите, за които е поискана от Националната агенция за приходите, е отворено запечатаното помещение. Представят ни протокол за отварянето на запечатаното помещение и заповедите за назначаване на комисията, съответно за затварянето на запечатаното помещение.

За сведение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря, господин Андреев.

Следващ докладчик е господин Цачев.

РУМЕН ЦАЧЕВ: Уважаеми колеги, с писмо с вх. № НР-14-15 от 26.09.2018 г. е поискано от кмета на община Пордим отваряне на запечатано помещение, в което се съхраняват книжа и материали от произведения през 2013 г. национален референдум. В този случай, при положение че се съхраняват само книжа и материали от референдума, помещението следва да се отвори по реда на наше Решение № 103 от 4 януари 2013 г., със заповед на кмета на общината, като кметът на общината, съгласно решението, носи отговорност за опазването на книжата и материалите. След отваряне на помещението да се извършат дейностите по предаване на отдел „Държавен архив“ на необходимите книжа и материали, както и дейностите свързани с унищожаването на тези, които не подлежат на съхранение, каквото искане е направено и в писмото от кмета на общината.

Предлагам да гласуваме писмо, с което да отговорим на кмета на община Пордим.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря ви, господин Цачев.

Уважаеми колеги, подлагам на гласуване така направеното предложение. Виждате текста на писмото във вътрешната мрежа в папката на господин Цачев.

Режим на гласуване.

Гласували **16** членове на ЦИК: **за – 16** (*Александър Андреев, Бойчо Арnaudов, Георги Баханов, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева-Робинсън, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Кристина Цанкова-Стефанова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева, Цветозар Томов*), **против – няма**.

Предложението се приема.

С това изчерпахме точка първа от дневния ред.

Продължаваме с разглеждането на точка втора:

2. Доклади по писма.

Първи докладчик е госпожа Ганчева – заповядайте.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Колеги, във връзка с това, че участието на представители на Централната изборителна комисиия за наблюдение на предстоящия референдум в Македония беше на мой доклад, на 25 септември 2018 г. поради обективни причини госпожа Цанева се оказа, че няма да може да пътува като част от българската делегация. Знаете, че в оперативен порядък беше съгласувано с членовете на Централната изборителна комисиия тя да бъде заменена с госпожа Иванка Грозева. Предвид извършените действия, писма и логистични и организационни дейности, които се извършиха, ви моля за последващо одобрение във връзка със замяната на госпожа Цанева с госпожа Иванка Грозева за наблюдение на референдума в Република Македония.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря, госпожо Ганчева.

Уважаеми колеги, подлагам на гласуване направеното предложение.

Режим на гласуване.

Гласували **16** членове на ЦИК: **за – 16** (*Александър Андреев, Бойчо Арnaudов, Георги Баханов, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева-Робинсън, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Кристина Цанкова-Стефанова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева, Цветозар Томов*), **против – няма**.

Предложението се приема.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Моля, продължете, госпожо Ганчева.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Колеги, докладвам вх. № ЦИК-07-152 от 26 септември 2018 г., ведно с превод с вх. № ЦИК-07-152/1 от 27 септември 2018 г., като моля да се запознаете с поканата от Централната избирателна комисия на Република Молдова. Това е покана за изпращане на международни наблюдатели на парламентарните избори в Република Молдова, които ще се проведат на 24 февруари 2019 г., като се сочи, че комисията ще покрие разходите за настаняване за три нощувки за двама представители, както и разходите за местен транспорт. Срокът за заявяване на участие е 24 януари 2019 г., предвид което ви го докладвам за сведение и за запознаване на настоящия етап.

Колеги, връщам на доклад преписка с вх. № ЦИК-07-145 от 18 септември 2018 г., ведно с превода от 20 септември 2018 г. Аз съм я докладвала на Централната избирателна комисия. Това е покана от Европейската комисия за семинар, който ще се проведе на 11 октомври 2018 г. от 11,30 ч. до 13,00 ч. в

и е на тема: „Как да се подпомогне участието на мобилните граждани на Европейския съюз в местните общности“.

Докладвам го отново. Към момента никой не ми е казал, че желае да се отзове.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Уважаеми колеги, чухте темата, чухте организатора – Европейската комисия. Темата е свързана и с предстоящите избори за членове на Европейския парламент.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Поканата е качена в мрежата на 20 септември, когато е пристигнал преводът и когато съм го докладвала веднъж.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Време за запознаване от колегите, тъй като не е в днешната папка, а е в папка за предходно заседание.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Колеги, прощавайте. За коректност на доклада молят регистрацията за участие да стане преди 28 септември 2018 г. Това сега го видях.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Уважаеми колеги, моля да се запознаете и ще върнем този доклад.

Колеги, продължаваме със следващ докладчик. Това е госпожа Цанева.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Колеги, за сведение ви докладвам получено писмо по електронната поща с вх. № ЦИК-07-127. То е от Асоциация на ресурсите за развитие на общността. Не за първи път получаваме от тази африканска неправителствена структура покани за участие в семинари. В случая ни напомнят, че изтича срокът за записване. За повече информация – вероятно и друг път съм ви го казвала, става дума за дейности в обществената сфера и неправителствения сектор.

За сведение.

Връщам отново на доклад преписка с вх. № ЦИК-07-47 от 28 август 2018 г. Това е покана за участие, както и вчера получихме отново напомняне за Кръгла маса, която ще се проведе на 27 и 28 октомври 2018 г. в Хага. Кръглата маса е на тема: „Междуведомствено сътрудничество за киберсигурността при избори“.

Аз имам и едно предложение към тази покана да предложим и на колегите от „Информационно обслужване“ АД също да вземат участие в тази кръгла маса.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Моля да бъде извинена. Става дума за 27 и 28 ноември 2018 г., а не октомври. Моя грешка.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Уважаеми колеги, във връзка с тази преписка искам да ви припомня, че миналата година аз, госпожа Ганчева и госпожа Нейкова бяхме на първата кръгла маса на тази тема, която беше изключително важна според мен по отношение на киберсигурността и там се обмениха реален опит и практики от различните държави. Тази кръгла маса сега е продължение на предходната и считам, че участието на Централната изборителна комисия на Република България е важно. Още повече с оглед използването на информационните и комуникационните технологии в изборния процес, включително и машинното гласуване, включително и предстоящото независимо кога дистанционно електронно гласуване.

По този повод, колеги, предлагам днес да вземем решение както да изпратим писмо до „Информационно обслужване“ АД за един техен представител, така да вземем решение и за наши представители там, като разбира се този списък на представители винаги може да бъде допълнен. Към днешна дата предлагам господин Андреев, госпожа Цанева и госпожа Стефанова.

Колеги, други предложения? – Не виждам.

Колеги, анблок подлагам на гласуване двете предложения.

Режим на гласуване.

Гласували **16** членове на ЦИК: **за – 16** (*Александър Андреев, Бойчо Арnaudов, Георги Баханов, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева-Робинсън, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Кристина Цанкова-Стефанова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Сточева-Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева, Цветозар Томов*), **против – няма**.

Предложението се приема.

Следващ докладчик по тази точка е госпожа Солакова – заповядайте.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Уважаеми колеги, на работна група, както се уточнихме, след получаването на писмо от Министерството на вътрешните работи относно огледа на Резиденция Банкя, се разбрахме да се подготви едно писмо с обобщената информация по отношение на огледите, които сме извършили по отношение на сгради, за които сме получили информация от Министерството на регионалното развитие и благоустройството или от областната управа, както и информация за сгради, за които Централната избирателна комисия въз основа на свое собствено проучване е намерила информация, че те са свободни и е извършила огледи; включително и информация за сгради, за които сме изискали допълнителна информация или пък съдействие от страна на областната администрация и все още нямаме отговор.

Изготвен е проект на писмо до министър-председателя и до председателя на Народното събрание. В папка „Сграда“ е публикуван проектът. Аз ви го докладвам за запознаване, защото трябва да уточним и може би отново в работен порядък да направим и съответните бележки по проекта.

Предлагам да го разделим структурно на няколко части, като в първата част дадем информация по сградите, за които сме

уведомени от държавни институции и за които – пак разделени на две подгрупи: първата група – тези, които изобщо не отговарят на изискванията за настаняване на Централната изборителна комисия; и може би в отделна група да сложим тези сгради, за които евентуално след извършване на основен ремонт и реконструктивни дейности Централната изборителна комисия там може да бъде настанена.

Една отделна група да включва сградите, за които ние сме получили собствена информация и сме извършили огледи и имаме своите бележки. И разбира се в последната група да останат тези сгради, за които все още нямаме допълнителната информация, която сме изискали.

Моля да се запознаете. Ние сме направили, както се вижда и от самото писмо, а и ние знаем, че сме направили много повече от това, което дори е в нашите възможности, за да можем да осигурим сграда, която да е подходяща за дейността на Централната изборителна комисия.

Докладвам ви го за запознаване и за обсъждане на работна група.

Колеги, докладвам ви едно писмо, което получихме вчера от Министерството на финансите, с вх. № ЦИК-04-51 от 26 септември 2018 г. То е във връзка с представения проект на бюджет за Централната изборителна комисия за 2019 г., както и разходните тавани в периода 2019 – 2021 г.

Те обръщат внимание, че нашето предложение надвишава разходните тавани, одобрени с РМС № 264 от 2018 г., поради което се обръщат към нас с искане в 3-дневен срок в рамките на три работни дни, да представим коригиран проектобюджет и бюджетна прогноза за този период в съответствие с одобрените разходни тавани.

Както и да погледнем на въпроса, ние нямаме вариант, в който да се съобразим с разходните тавани по РМС № 264, защото

отклонението от тези разходни тавани за 2019 г. идва, за да отговори на необходимостта от финансово обезпечаване на законово предвидени дейности за „Информационно обслужване“ АД.

Ние в проекта на бюджет включваме всички онези дейности, които не може да бъдат обхванати и да бъдат част от план-сметката за съответен конкретен избор, като имам предвид машинното гласуване. Вярно е, че в момента е още висящо производството по административното дело, но бюджетната прогноза ще приключи може би преди да се произнесе съдът, и във връзка с това Централната избирателна комисия, ако остане в рамките на РМС № 264 няма да може финансово да обезпечи изпълнението на дейността по осигуряване на машинно гласуване за 2019 г., така както е първоинстанционното решение.

На второ място ние имаме необходимост при едно преместване от съответните ремонтни дейности, за което също се налага да имаме финансово обезпечаване.

Имайки предвид, че към момента поради недостиг на работни помещения, както и поради възможността от възползване от административния капацитет на Народното събрание, да ползваме услугите на администрацията. При едно преместване Централната избирателна комисия трябва да увеличи задължително администрацията до 50 бройки минимум. И в тези рамки не се включва онова специализирано звено, което съгласно Преходните и заключителните разпоредби на изборния кодекс Централната избирателна комисия трябва да осигури като специализирано звено за осъществяване на електронното дистанционно гласуване.

В този смисъл, колеги, е подготвено едно писмо до министъра на финансите, в което Централната избирателна комисия да препотвърди своето направено предложение като проектобюджет, като допълнително представи на вниманието на министъра на финансите информацията за административното дело и съдебното

решение на първа инстанция, да посочим, че тези средства не могат да бъдат част от план-сметката и следва да бъдат предвидени по бюджета на Централната изборителна комисия. Разбира се, и по отношение на ремонтните дейности също едно кратко допълнение в точка втора.

Моля да видите проекта на писмо. Имаме срок днес, утре и в понеделник включително, но ако се обединим около този отговор, можем да го гласуваме още днес и да го изпратим.

(Коментари и уточнения извън микрофона.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Уважаеми колеги, запознахте се с разработения проект от администрацията. Моля ви за вашите предложения.

Заповядайте, госпожо Нейкова.

КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, аз предлагам в точка първа от писмото да се допълни информацията, че предвидените средства може да бъдат коригирани в резултат на сключените договори за извършване на пазарно проучване за прогнозна цена за осигуряване на машини за машинно гласуване, тъй като към настоящия момент тези договори все още не са приключили.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Моля за други предложения, имате ли? – Заповядайте, госпожо Матева.

РОСИЦА МАТЕВА: Благодаря.

Предлагам също така писмото да се допълни с информация, която Централната изборителна комисия притежава като страна по делото, което е висящо в момента пред Върховния административен съд, а именно, включително да представим копие от писмото, което министърът на финансите е депозирал по делото, с което е изразил становището, че Министерството на финансите и българската държава ще предоставят необходимите средства на ЦИК за осъществяване на машинното гласуване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря, други предложения? – Не виждам.

Уважаеми колеги, закривам разискванията. Започвам да подлагам на гласуване.

Първо, предложението на госпожа Нейкова за допълване във връзка с възможност за корекция на база на резултатите от пазарното проучване по точка първа.

Колеги, гласуваме.

Режим на гласуване.

Гласували **16** членове на ЦИК: **за – 16** (*Александър Андреев, Бойчо Арnaudов, Владимир Пенев, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева-Робинсън, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Кристина Цанкова-Стефанова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева, Цветозар Томов*), **против – няма**.

Предложението се приема.

Уважаеми колеги, подлагам на гласуване и предложението за допълване от госпожа Матева.

Колеги, режим на гласуване.

Гласували **16** членове на ЦИК: **за – 16** (*Александър Андреев, Бойчо Арnaudов, Владимир Пенев, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева-Робинсън, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Кристина Цанкова-Стефанова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева, Цветозар Томов*), **против – няма**.

Предложението се приема.

Уважаеми колеги, подлагам на гласуване отговора, ведно с допълненията, които бяха направени.

Режим на гласуване.

Гласували **16** членове на ЦИК: **за – 16** (*Александър Андреев, Бойчо Арnaudов, Владимир Пенев, Иванка Грозева, Ивилина*

Алексиева-Робинсън, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Кристина Цанкова-Стефанова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева, Цветозар Томов), против – няма.

Предложението се приема.

Моля, продължете, госпожо Солакова.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Уважаеми колеги, писмо с вх. № ЧМИ-23-7 от 27 септември 2018 г. от Комисията за разкриване на документи за принадлежност към Държавна сигурност и т.н., комисията ни напомня, че трябва да изпратим данните на членовете на ОИК за частичните избори на 14 октомври 2018 г. за извършване на съответната проверка. Предлагам да изпратим такива писмо с приложен списък.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Уважаеми колеги, подлагам на гласуване стандартния текст с приложената информация.

Режим на гласуване.

Гласували **16** членове на ЦИК: **за – 15** (*Александър Андреев, Бойчо Арnaudов, Владимир Пенев, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева-Робинсън, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Кристина Цанкова-Стефанова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Севинч Солакова, Таня Цанева, Цветозар Томов), против – 1 (*Румяна Стоева-Сидерова*).*

Предложението се приема.

Продължете, госпожо Солакова.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Колеги, писмо с вх. № ЦИК-00-643 от 26 септември 2018 г. от „Информационно обслужване“ АД, от изпълнителния директор господин Ивайло Филипов. Колеги, с това писмо изпълнителният директор на „Информационно обслужване“ АД ни уведомява за изпълнението на Договор № 14 от 22 юни 2018 г. за услуги по актуализиране на интернет страницата на

Централната изборителна комисия, осигуряване на техническа поддръжка на видеосистемата за излъчване и съхраняване на архив с видеозаписи от видеозаписи от излъчванията на заседанията. В изпълнение на този договор са представени два екземпляра от приемо-предавателен протокол. Те са заведени с вх. № ЦИК-00-644 от 26 септември 2018 г., за периода от 24 юни 2018 г. до 23 септември 2018 г.

Предлагам Централната изборителна комисия да вземе решение за приемане на изпълнението на предоставените по договора услуги, да бъдат подписани двата приемо-предавателни протокола и единият да бъде върнат на „Информационно обслужване“ АД. Подписването е от председател и секретар.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Колеги, подлагам на гласуване направеното предложение.

Режим на гласуване.

МЕТИН СЮЛЕЙМАН: Гласували **16** членове на ЦИК: **за – 15, против –** колегата Сидерова....

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Уважаеми колеги, оказа се техническа грешка. Ще подложa на прегласуване направеното предложение.

Режим на гласуване.

Гласували **16** членове на ЦИК: **за – 16** (*Александър Андреев, Бойчо Арнаудов, Владимир Пенев, Георги Баханов, Ивилина Алексиева-Робинсън, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Кристина Цанкова-Стефанова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева, Цветозар Томов*), **против – няма.**

Предложението се приема.

Госпожо Солакова, моля, продължете, като ви упълномощавам да водите заседанието.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Благодаря.

Колеги, докладвам ви за сведение в папка „Покани“ вх. № ЦИК-00-642 от 25 септември 2018 г.

За сведение в оригинал вх. № ЧМИ-06-31 от 25 септември 2018 г. Това е, че липсва Част II от избирателния списък в община Средец. И тъй като имаме обобщената справка, получена от общините за тези частични избори, предлагам да възложим на администрацията да се обобщи и да се допълни събираната такава и попълваната таблица за Част II на избирателните списъци от общини, ако случайно тези общини за частичните избори на 14 октомври 2018 г. не са били подали преди това. Просто сега ще знаем, че нямат избиратели граждани на други държави членки на Европейския съюз.

Колеги, може би с госпожа Сидерова ще докладваме във връзка с предстоящата командировка и участието ни в семинар, организиран със секретарите на общините. Пристигнаха са въпроси по електронната поща, които те искат да поставят на вниманието на Централната избирателна комисия – вх. № ЦИК-00-631-3 от 27 септември 2018 г. Изпратени са на госпожа Манолова, а тя ги е препратила на Централната избирателна комисия.

Виждате, че първият въпрос касае техниката, тъй като тя вече е амортизирана и негодна за използване, дали има възможност да се търси решение за подмяната ѝ. Предвижда ли ЦИК търсене на решение за проблемите, които възникват при копирането на протоколите от секционните избирателни комисии?

Този въпрос, макар да съдържа такъв, който да е от компетентността на администрацията на Министерския съвет, в същото време в полето на Централната избирателна комисия поставя въпроса дали ще се търсят решения, свързани с проблеми при копирането.

Уважаеми колеги, аз смея да кажа, че не съм запозната в Централната избирателна комисия да са постъпвали въпроси и

информация, свързани с копирането на протоколите след произвеждане на изборите. Ако такива е имало, те най-вероятно са били свързани с по-дълго време за изпълнение на тази дейност, но лично аз не знам дали са постъпвали такива проблеми, при което да се е налагало Централната изборителна комисия да взема решения. Освен разбира се за удължаване на времето, за ползване на техника, която да е в съответното училище, там където има няколко секции. Свързано е било при липса на електрозахранване, но иначе други проблеми с ползваната техника досега на вниманието ни не са поставяни като някакви сериозни въпроси.

Закупуването на техниката трябва да бъде част от предвидените дейности от кметовете на общини при изготвянето на проектобюджета за план-сметката. Това трябва да стане още за първите избори, след като има такава констатация, което обаче означава, че може би Националното сдружение на общините трябва да направи едно писмо или среща с администрацията на Министерския съвет, за да може тези въпроси да бъдат поставени. Да бъде изискана обратна информация от една инвентаризация на тези машини, с които разполагаха общините и които са на съхранение в общините, за да се види за територията на съответната област, а и на цялата страна каква необходимост има и да бъдат предвидени подготвителните дейности от страна на администрацията на Министерския съвет.

А по отношение на Централната изборителна комисия – дали търсим решение за решаване на проблемите, може би ще трябва да поискаме малко по-конкретна информация. Те да бъдат конкретно поставени, за да можем да видим дали е в рамките на компетентността на Централната изборителна комисия подаване на методически указания и правила по прилагането на Изборния кодекс или е нещо, което може да доведе до законодателна промяна.

„През 2007 г. Националното сдружение на общините внесе предложение за допълване, редакция или промяна на проект на правила за определяне на помещения, разрешаване на достъп до тях и предаване на съхранение на изборните книжа. Имате ли информация дали същите са разглеждани на ваше заседание и дали са приети?“

Знаете, че имаме такъв проект. Проведена е работна среща с представители на Централен държавен архив. Те имаха своите предложения. Ние сме получили предложенията на областните управители, на Националното сдружение или чрез сдружението на кметовете на общини. Ние имаме готовност тези правила да бъдат приети, но с оглед на необходимостта в момента да вървим към изграждане на учрежденски архив на Централната изборителна комисия и с оглед може би на необходимостта от отпадане на примерния последен списък от 2012 г., одобрен от Централния държавен архив по отношение на книжата, които предава Централната изборителна комисия след съхранение за постоянно в Централния държавен архив. Тези правила тепърва може би ще влязат в дневния ред на заседанието.

„Предстоят ли промени в Изборния кодекс, пряко свързани с влизането в сила на Регламент (ЕС) 2016/679?“

Ако не ме лъже паметта, той се отнася за личните данни и във връзка с това отново стои въпросът със ЗИД на Закона за защита на личните данни. Срокът за предложенията преди второто гласуване в Народното събрание е 3 октомври 2018 г. Всички знаем, че с § 32 на Преходните и заключителните разпоредби на законопроекта в Изборния кодекс са предвидени изменения, по които ние може би е добре да имаме и съгласието на Националното сдружение на общините и за техните предложения в тази насока. Ако решим наистина да направим предложение, сега е моментът да го сторим,

преди изтичането на крайния срок за предложения преди второ гласуване.

„Ще се гласува ли електронно на европейските избори през 2019 г., ако не е готова Националната схема за електронна идентификация?“

Уважаеми колеги, представих на вниманието ви въпросите. Моля госпожа Сидерова за отношение по тях.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Аз мисля, че госпожа Солакова беше изчерпателна, но понеже в устен порядък това по същество са допълнения, имахме въпроси, които ни бяха предадени пристигнали преди това в устен порядък при контакта със Сдружението, относно това дали ще се налагат промени в Изборния кодекс с оглед промените в акта за избиране на членове на Европейския парламент.

Аз веднъж ви докладвах, че според мен срокове ще има да се мърдат, но няма да има да се мърдат срокове след спокойния прочит.

Ако си спомняте, коментирахме за избирателните списъци – Част II. И мен ми се струва, че на нас ни предстои да вземем едно принципно решение, в което да подсетим общините. Те промените са още от 2011 г. и 2014 г. в Изборния кодекс, които предвиждат, че и лицата, вписани в предишни избори автоматизирано, общините ги възпроизвеждат в списъка – Част II, за съставяне правила за попълване на избирателните списъци само Част II, където ще трябва да насочим към задължения на органите на МВР преди започване на работата по тези списъци да предоставят информация за лицата, които имат режим на постоянно или продължително пребиваване на територията на общините, за да се предвиди, че отпадналите лица общината ще трябва да ги заличава служебно. Да не станат едни абсурдни лица, за които е отпаднал статутът им на постоянно и продължително пребиваващи, в избирателните списъци – Част II.

И отделно от това общините трябва да имат предвид, че трябва да прехвърлят всички нововписани. Освен тези, които досега

са участвали, и всички, които сега допълнително ще се впишат и да си ги запазят като база информация за следващите избори при изготвяне на списъците. Всъщност това предстои да приемем.

И мислейки по тази въпроси, защото пък след това ще ни изискват информация и това и за нас също ще е в готовност, както и задължението на общините да ни изпращат тези списъци на нас, което произтича от нашето задължение да пращаме информацията по тая система, по която се обучаваме в момента и работим като включихме и „Информационно обслужване“ АД за обмена на данни между страните членки при европейски избори. За общински избори едва ли ще стане, но все пак въпросът е принципен за тези списъци и няма пречка да се спомене. Защото понякога сме получавали питания, ако си спомняте, при местни избори в други държави членки дали у нас има включени граждани на техните страни. Единични бяха тези питания, но сме получавали такива.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Имаше още един въпрос: кога предвиждаме, че ще започне подготовката? (*Реплики.*)

Не е само за електронното гласуване. За електронното гласуване ние имаме готовност какво да отговорим на базата на нашите обсъждания и решения. Става въпрос за европейските избори и за местните избори. Така че там трябва да кажем, че подготовката ще започне веднага след влизането в сила на Акта, защото той не е ратифициран. Трябва да се вземе решение за одобрение от страните членки. По-скоро решението и валидирането, както каза колегата Пенев. И ако има съответни промени в Изборния кодекс. С това ще започва подготовката на изборите, но не им пречи те започнат отсега.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Уважаеми колеги, от тази преписка взимам отношение по въпрос № 3 и въпрос № 4.

Въпрос № 3 – госпожа Солакова го постави и аз бих искала да го развия. Предстоят ли промени в Изборния кодекс пряко свързани с влизането в сила на Регламент (ЕС) 2016/679. Уважаеми колеги, ние тук обсъждахме, но остана и за работно обсъждане, а вече сроковете наблизават, § 32, с който се правят промени в Изборния кодекс.

Колеги, ние знаем, че там са предложени ангажименти на районните избирателни комисии и съответните срокове, които не кореспондират с мандата на районните избирателни комисии. Отвъд това, колеги, обсъждахме дали и доколко Изборният кодекс и неговите разпоредби се явяват специални и дали не трябва да направим своето становище към водещата комисия в парламента.

Ето защо, колеги, аз ви моля да обсъдим след заседанието този въпрос и да можем да реагираме бързо, за да може след това и да повлияем евентуално позитивно на дейността на Народното събрание.

И по отношение на въпрос № 4 ще се гласува ли електронно на европейските избори през 2019 г., аз считам, че разпоредбата на § 145 от ЗИД на Изборния кодекс е достатъчно ясна и при липса на Национална схема за електронна идентификация, което е абсолютна предпоставка за електронно гласуване, такова не би могло да се осъществи. Мисля, че нашите представители биха могли да дадат този отговор.

Заповядайте, господин Цачев.

РУМЕН ЦАЧЕВ: Колеги, използвам казаното от госпожа Сидерова за Част II от избирателните списъци. Може би трябва да се повдигне въпросът от наша страна на срещата, има ли общини или всъщност тези, които не са изпратили Част II от избирателните списъци – предполагам, че има такива и мисля, че има, ако могат да кажат защо не са ги изпратили. Има ли някаква причина, какви са причините и то по-специално за списъците, които са от изборите

през 2015 г., тъй като те ще бъдат важни и наистина предстои тяхната актуализация в предстоящата 2019 г. и общините трябва да ги имат в наличност, за да могат да работят по тях с оглед съставянето на бъдещите изборителни списъци. Това са не технически, а предстоящи такива въпроси, както и въпроса, който госпожа Севинч Солакова постави по повод писмото, което сме получили за копирните машини. Може би има общини, които не са стигнали до този въпрос. Нека да си го обсъдят и наистина да се разгледа, за да бъде решен за предстоящите избори.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Заповядайте, госпожо Сидерова.

РУМЯНА СИДЕРОВА: С господин Цачев, когато бяхме на обучението през 2015 г., ако си спомняте, общините поставяха въпрос задължително ли трябва да купуват този тип копирни машини или могат да си купят друг тип копираща техника, която е по-евтина, по-бърза и т.н. Този въпрос също ще ни бъде поставен отново. (*Реплики.*)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

С това изчерпахме преписките на госпожа Солакова.

Следващ докладчик по тази точка е госпожа Нейкова – заповядайте.

КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, докладвам ви докладна записка с вх. № ЦИК-09-186 от 26 септември 2018 г. на директора на Дирекция „Администрация“ госпожа Манолова, относно обучение по английски език в Централната изборителна комисия. Преписката е в папка с моите инициали от днешна дата.

В докладната е посочено, че във връзка със заявено желание за продължаване на обучението по английски език, може същото да бъде продължено. В докладната записка е изразено и становище – виждам, че тя е подписана и от главния счетоводител и е изготвена от юрисконсулт Милена Радославова, че предвид направените

разходи, евентуално сключване на договори може да стане по реда на чл. 20, ал. 4, т. 2 от ЗОП, т.е. без провеждане на процедура по обществена поръчка предвид ниската стойност и че по § Издръжка са налични средства за сключване на нови договори.

Вие можете да се запознаете със справка за сключените до момента договори и продължаващите обучения, както и тези, които са приключили в рамките на 2018 г., както и списък на обучаващите се в двете групи, което обучение се провеждаше от Британския съвет, както и останалите обучения по другите сключени договори със „София лангуич сентър“.

Предвид това и след проведен разговор с Британския съвет, е възможно да бъдат сключени договори за двете групи с Британския съвет, които да продължат обучението при същите условия още от началото на следващата седмица. От Британския съвет казаха, че те имат готовност дори от понеделник да започнат или от вторник, ако ние не можем да се организираме дотогава, тъй като в момента ви докладвам докладната записка и нямаме проект на договор, но те потвърдиха, че условията ще са същите както и досега.

Това е първото предложение, което се прави по докладната.

Следващото е за договорите, които са неприключили и има желаещи да продължат обучението – да се предприемат действия за продължаването. А по повод изявеното желание за езиково обучение по юридически английски език с насоченост към изборното законодателство и процес и индивидуално обучение по английски език, както и начално ниво на служители от администрацията, които са изявили желание да започнат езиково обучение, да се проучи пазарът за сключване на нови договори.

Аз ви предлагам да одобрим направените предложения и това, което може да бъде изпълнено най-бързо, е да се продължи езиковото обучение с Британския съвет на двете групи в същия състав и при същите условия от следващата седмица. Разбира се,

след като бъде представен проект на договор и той бъде гласуван от Централната изборителна комисия.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Колеги, чухте предложението. Не виждам коментари.

Подлагам на гласуване така направените предложения.

Режим на гласуване.

Гласували **17** членове на ЦИК: **за – 17** (*Александър Андреев, Бойчо Арнаудов, Владимир Пенев, Георги Баханов, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева-Робинсън, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Кристина Цанкова-Стефанова, Мария Бойкинова, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева, Цветозар Томов*), **против – няма**.

Предложението се приема.

Давам думата на госпожа Нейкова. Упълномощавам госпожа Солакова да води.

КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, докладвам ви едно писмо с вх. № ЦИК-11-49-2 от 23 септември 2018 г., изпратено по електронната поща на ЦИК от господин Йозеф Барух. Мисля, че за пореден път този господин ни задава един и същи въпрос, а именно: „Колко трябва да бъдат изборителите, които могат да издигнат независим кандидат за кмет на район?“

Ние му отговорихме в първото си писмо, че изборителите, които имат право да издигнат кандидат, са една пета от изборителите на района, но не повече от 500 изборители.

Сегашният му въпрос е, че не ставало ясно колко най-малко трябва да бъдат. И предвид постоянството в изпращане на това запитване, ви предлагам да му отговорим по електронната поща с две изречения, като се цитира разпоредбата на чл. 416, че изборителите трябва да бъдат не по-малко от една пета от изборителите на района, които имат право да издигнат независим кандидат за кмет на съответния район.

В този смисъл да подготвя отговор, който да бъде изпратен по електронната поща. (*Реплики.*)

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Уважаеми колеги, чухте предложението на колегата Нейкова. Да вземем да отговорим.

Режим на гласуване.

Гласували **16** членове на ЦИК: **за** – **15** (*Александър Андреев, Бойчо Арnaudов, Владимир Пенев, Георги Баханов, Иванка Грозева, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Кристина Цанкова-Стефанова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Цветозар Томов*), **против** – **1** (*Таня Цанева*).

МЕТИН СЮЛЕЙМАН: Госпожо Солакова, системата отчита, че не сте гласувала.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Уважаеми колеги, прегласуваме.

Режим на гласуване.

Гласували **18** членове на ЦИК: **за** – **17** (*Александър Андреев, Бойчо Арnaudов, Владимир Пенев, Георги Баханов, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева-Робинсън, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Кристина Цанкова-Стефанова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Цветозар Томов*), **против** – **1** (*Таня Цанева*).

Предложението се приема.

Следващ докладчик е госпожа Матева.

РОСИЦА МАТЕВА: Уважаеми колеги, докладвам ви становище на юрисконсулт Радославова във връзка с промените за изменение на Устава на Асоциацията на световните изборни органи и съпоставянето им с действащия устав. Припомням ви, че изпратената документация докладвах и аз, и колегата Сюлейман.

Няколко пъти докладвахме постъпили становища на други членове на Световната асоциация.

Становището на юрисконсулт Радославова е, че към сега изпратените ни становища, няма такива изразени от членове на Асоциацията, които са от континента Европа. Изпратени са становища отново на Индия, Казахстан и Филипините. Така че в тази връзка ви предлагам Централната изборителна комисия да потвърди становището по изменение на устава, което вече сме изразили и изпратили с писмо от 26 март 2018 г.

И ако преценим, моето предложение е да го съгласуваме с другите двама членове на Изпълнителното бюро от Европа: Румъния и Хърватия. Ако желаете, можем да го изпратим до всички страни членки от континента Европа, тъй като ние представляваме Европа в специалната комисия по изменение на устава. Но мисля, че е излишно, тъй като всички страни членки са могли и са имали достатъчно време да изразят становище. Да го съгласуваме с Хърватия и с Румъния и нашият представител – председателят на комисията, да го поддържа.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

(Коментари и уточнения извън микрофона.)

Уважаеми колеги, предлагам ви принципно да гласуваме предложението на госпожа Матева, работно да прегледаме и другите предложени промени и ако имаме становище по тях, допълнително да се произнесем.

Колеги, гласуваме.

Гласували **17** членове на ЦИК: **за** – **17** (*Александър Андреев, Владимир Пенев, Георги Баханов, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева-Робинсън, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Кристина Цанкова-Стефанова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Стоева-*

Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева, Цветозар Томов), против – няма.

Предложението се приема.

Уважаеми колеги, преди да преминем към точка „Разни“, връщаме на конференцията за мобилните граждани на 11.10.2018 г.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Колеги, имам предложение до края на деня в оперативен порядък администрацията да съгласува с членовете и ако някой изяви желание, принципно да приемем участие, в случай че колега изяви желание да присъства на този семинар с оглед и крайния срок за регистрация утре. Тоест, утре да се прозвъни от администрацията и да приемем решение в случай на интерес да бъде изпратен представител на Централната избирателна комисия.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Уважаеми колеги, подлагам на гласуване принципно участие при наличие на възможност на членовете и така предложената процедура впоследствие.

Режим на гласуване.

Гласували **17** членове на ЦИК: **за – 17** (*Александър Андреев, Владимир Пенев, Георги Баханов, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева-Робинсън, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Кристина Цанкова-Стефанова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева, Цветозар Томов), против – няма.*

Предложението се приема.

Уважаеми колеги, продължаваме с:

3. Разни.

Докладчик съм аз, впоследствие аз и господин Станев. Господин Станев е тук, мъничко закъсняхме, имахме доста доклади.

Уважаеми колеги, докладвам ви получена покана от Република Корея за участие в нейния национален празник на до двама представители. Събитието ще се проведе на 2 октомври 2018 г. от 18,30 ч. до 20,30 ч.

Уважаеми колеги, докладвам вх. № ЦИК-12-22 от 26 септември 2018 г. Това е предложение на Обществения съвет при Централната изборителна комисия за провеждане днес на работна среща с Централната изборителна комисия. Както уточнихме в оперативен порядък, тази среща днес ще се проведе.

Докладвам ви го за сведение.

Уважаеми колеги, докладвам ви вх. № ЦИК-07-153 от 26.09.2018 г. Писмото е публикувано във вътрешната мрежа. Уважаеми колеги, както направихме съгласуване в оперативен порядък и предложихме госпожа Ганчева да представлява Централната изборителна комисия в обменната програма „Междинни избори в САЩ и осигуряване на сигурност на изборния процес“, която Посолството на САЩ и Държавният департамент организират за представители на европейските страни членки на Европейския съюз.

Имам удоволствието да ви информирам, че Посолството на САЩ в Република България е положило необходимите усилия и кандидатурата на госпожа Ганчева е одобрена. Във връзка с това, колеги, виждате и поемането на разходите. От страна на ЦИК ще се наложат разходи само за трансфер. Програмата е сходна на програмата, в която участвахме господин Томов и аз.

Колеги, подлагам на гласуване участието на госпожа Ганчева в тази програма.

Режим на гласуване.

Гласували **18** членове на ЦИК: **за – 18** (*Александър Андреев, Бойчо Арnaudов, Владимир Пенев, Георги Баханов, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева-Робинсън, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова,*

Кристина Цанкова-Стефанова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева, Цветозар Томов), против – няма.

Предложението се приема.

Уважаеми колеги, докладвам ви вх. № ЦИК-07-115-12 от 26.09.2018 г. Това е информация, свързана с участието на мен и на господин Пенев в конференцията в Брегенц – Австрия, с необходимите действия за извършване на заплащането, потвърждаване на заплащането. Колеги, единствено за сведение ви докладвам, че потвърждението на нашето участие и финансовият превод е направен.

Колеги, във връзка с това се налага да бъде подписана моята командировка и с оглед отсъствието на госпожа Мусорлиева, предлагам да упълномощим госпожа Солакова да подпише командировката.

Колеги, режим на гласуване.

Гласували **18** членове на ЦИК: **за – 18** (*Александър Андреев, Бойчо Арnaudов, Владимир Пенев, Георги Баханов, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева-Робинсън, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Кристина Цанкова-Стефанова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева, Цветозар Томов), против – няма.*

Предложението се приема.

Уважаеми колеги, макар и със същия номер, става дума за друга преписка. Докладвам ви за сведение вх. № ЦИК-07-115-10 от 25.09.2018 г. Това е информация за програмата. Можете да я видите, има и превод на български език. Това е информация за програмата на срещата - конференция на високо ниво, която ще се проведе в периода 15-16 октомври 2018 г. в Брюксел.

Докладвам ви я за сведение.

Уважаеми колеги, докладвам ви вх. № ЦИК-06-76-24 от 26.09.2018 г. и вх. № ЦИК-07-86-25 от 27.09.2018 г. Уважаеми колеги, това е английската версия и преводът на българския език на слайда, който беше представен на Конференцията на АСЕЕЕО, на проучване проведено от „Галъп Интернешънъл“ за периода 2012 г. – 2015 г. за световната им анкета с въпрос: „В тази държава имате ли доверие в следното или не? Какво ще кажете за доверието в честността на изборите?“ Като данните отразяват процента на отговорилите с „ДА“.

Колеги, можете да погледнете графиката и да видите не 37, а 38 държави, между които е било проведено това проучване. И да видите резултатите по отношение на България.

Колеги, днес ви го докладвам за сведение и запознаване, като ви моля, след като се запознаете, за вашите предложения след като разполагаме с тази информация, по какъв начин и път тази информация да я разпространим до компетентните лица с оглед повишаване на доверието в изборния процес в България.

Колеги, докладвам ви, че във вътрешната мрежа извън папките на колегите и моята папка, е публикуван протоколът от работната среща между ЦИК и делегацията на Комисията за работа с депутатите към Националното събрание на СР Виетнам, която се проведе на 18 септември 2018 г.

Уважаеми колеги, във връзка с хронограмата за предстоящите избори на 14 октомври 2018 г. ви предлагам, както досега сме правили традиционно, да публикуваме съобщения на нашата страница и да изпратим до медиите съобщения, свързани с изтичащите на 29.09.2018 г. срокове. От една страна – за подаване на заявления и вписване на избирател в списъка по настоящ адрес, чийто постоянен и настоящ адрес са в различни населени места, и от друга страна, уважаеми колеги, по отношение на избирателите с

трайни увреждания, които биха искали да гласуват с подвижна избирателна кутия.

Уважаеми колеги, подлагам на гласуване тези две съобщения.

Режим на гласуване.

Гласували **17** членове на ЦИК: **за** – **17** (*Бойчо Арnaudов, Владимир Пенев, Георги Баханов, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева-Робинсън, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Кристина Цанкова-Стефанова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева, Цветозар Томов*), **против** – **няма**.

Предложението се приема.

Уважаеми колеги, предлагам да поканим господин Станев, за да направим и отчета за нашето участие в семинара по киберсигурност, организиран от Европейския парламент във вторник.

Уважаеми колеги, ще бъдем кратки.

На проведения семинар по киберсигурност, организиран от Европейския парламент и проведен в Европейския парламент този вторник, беше представено краткото издание на Наръчник, наречен „Кибер сигурност на изборните технологии“.

Уважаеми колеги, този наръчник, както ни информираха и неговите съставители – ще използвам техния пример, е една кутия с бонбони, от която кутия всяка държава може да избере. Не е указание, не е задължителен наръчник. Всяка държава може да избере онези практики, които са представени от отделните държави за осигуряване на сигурността и киберсигурността в технологиите и да ги приложи в своята практика.

Колеги, наръчникът е изготвен благодарение на участието и председателството на Чехия, Естония и България на Съвета на

Европейския съюз. Изготвен е наръчникът по проект, в който участват Естония и Чехия в тясно сътрудничество с генералния секретар на Европейския парламент.

Колеги, не представиха съдържанието на наръчника. Аз ще ви предложа да го преведем, защото доколкото го прегледах диагонално, не е малък. Има едни много добри практики в този наръчник. Но основните послания, които бяха отправени, са следните:

Изборите са национален прерогатив, което е безспорно и ясно за всички европейски държави, но в същото време кибератаките са глобални и с глобален ефект. Има ясното съзнание, че ако в една държава пострада киберсигурността по отношение на изборите за членове на Европейския парламент, то това рефлектира върху целия Европейски парламент, защото той не може да се формира. Поставя се под въпрос сигурността на изборите за Европейски парламент изобщо и оттам не може да се формира и Европейска комисия.

Разбира се, стана дума и за това, че органите за управление на избори имат твърде много работа, а и в някои държави няма достатъчно средства, за да се осигури киберсигурността. Проектът е направен на базата на Директивата за киберсигурност, която в този случай директно е приложена и по отношение на изборите.

Обърнаха внимание, че би било много добре държавите да направят оценка на риска и да управляват риска в сферата на киберсигурността. Колеги, както знаете, ние имаме своята оценка на риска, мерки за минимизиране на риска и приета стратегия за управление на риска.

Дадоха отделни различни примери как това може да се случи. Например, когато става дума за регистрация на кандидати, когато тази информация се предава по електронен път, да се използват два или три различни канала. Базите данни да бъдат с два-три бек апа.

В книгата ще се намерят и добри идеи, когато доставчикът на тези услуги е външен, а не е самият орган за управление – какви одити да е минал този доставчик.

Обърнаха внимание, че информационните системи в изборите е нещо като обществена поръчка за работа с класифицирана информация, с което обърнаха внимание колко внимателни трябва да бъдем към използване на технологиите.

Апелират за консолидиране на отговорността по отношение на използването на технологиите, т.е. не твърде много звена да участват в осигуряването на тази сигурност, а някак усилията на тези звена да бъдат консолидирани. Стана дума и за законите за киберсигурност, които приемат отделните държави. Нашата държава също приема такъв закон.

Една част от презентацията беше насочена към т.нар. киберхигиена, която предлагат, а това е ниво на познание по отношение на елементарни нива на киберсигурност не само и единствено от органите за управление на избори, но и по отношение на кандидатите, по отношение на политическите сили, които участват в процеса, а също така и доставчиците на тези услуги. И споделиха, че в рамките на проекта те са се опитали да направят обучение на политически партии, като изводът от това е, че дори и антисистемните партии са реагирали позитивно на подобен тип обучение. Предложиха и ако националните системи позволяват това, ние също да организираме и провеждаме такова обучение.

Един от акцентите, които бяха поставени във връзка със събиране на информацията за резултатите от изборите и за активността по отношение на европейските избори в деня след края на изборния период – естествено, говори се за това, че би било добре тези резултати да бъдат представени от отделните държави членки след края на изборния период, но с ясното съзнание, че това невинаги е възможно поради обществения интерес. За България този

въпрос едва ли ще стои, тъй като ние ще бъдем в последния ден и представянето на нашите резултати няма да наруши изборния процес. Що се отнася до гласуването, резултати за активността на гласуване ние можем да представим по всяко време, когато тя е готова.

Попитаха дали е възможно да се предоставят и други статистически данни – разграничение по възраст, пол, образование и др. Централната изборителна комисия на Република България не събира такива данни.

Но основният въпрос, който беше поставен, е по отношение на предварителните резултати. Във връзка с това аз информирах докладчика, че според българския Изборен кодекс, няма възможност органът на управление да предоставя предварителни данни за резултатите по партии и съответно кандидати. През 2014 г. те са събрали информация на база на екзит пол. Разбира се, стана ясно, че е много по-добре такава информация да бъде предоставена от органите, отколкото от социологически агенции. Ще ни адресират с тези въпроси по отношение на информацията, която те биха искали да могат да публикуват в края на деня, в 11 ч. на последния ден от периода и когато получим официалното писмо, колеги, вече ще преценим как да реагираме.

Това е от мен, колеги.

Давам думата и на господин Станев, ако има да допълни.

АЛЕКСАНДЪР СТАНЕВ: Благодаря.

Аз наистина само няколко неща ще кажа в допълнение към това така добре представено резюме на събитието.

Първо, в документа, с който успях да се запозная не разбира се в голяма дълбочина, там има всъщност доста технически мерки, които предлагат да бъдат предприети, така че нивото на сигурността да бъде във всички държави на едно ниво. Това го има и в други

документи на Европейската комисия и на Европейския парламент, както и на различни други организации.

Това, което ми направи впечатление, свързано с изборите е, че вече фокусът не е единствено и само върху системите, които се използват за обработка на изборните резултати, върху електронното гласуване и машинното гласуване, но тука вече в този документ се засяга целият спектър на участници в процеса, който включва и политическите партии, включва медиите, включва социалните мрежи и всички останали, които имат някакво отношение към изборите. Защото ако се фокусираш само на едно място, няма как нивото на сигурността на цялата система да бъде задоволително и достатъчно добро.

Със сигурност ще го прегледаме доста внимателно и в момента, в който идентифицираме нещо, което би било полезно, ще ви информираме като предложение и възможност за подобрене.

Другото, което е много полезно в този документ, са такива кратки кей стъдис, които са кратки описания какво се е случило в определени държави, описания на инциденти и как са се справили с тях, или на по-интересни и нестандартни решения, които са вземали. Ще видим дали ще можем нещо от тях да приложим.

И на последно място да допълня, че все пак България я има в тоя документ, в Приложение 1, като е отбелязана през 2015 г. дидос атаката. Тук сме наред с доста други държави.

Успяхме и неформално и с различни други участници да поговорим и също така разменихме идеи какво и как може да се прави. Има идея да се направи т.нар. хекатон. Това значи събиране на различни специалисти с дадена определена цел да се правят различни разработки, атаки, така че да може да се идентифицират различни слаби страни. Всичко това е все още в момент на премисляне точно как ще се случи и предполагам, че ще бъдем информирани своевременно, ако ще се прави. Аз съм изразил

желание от наша страна, ако можем да се включим дори и в подготовката. Говоря вече като ...специалисти и също да подпомогнем процеса.

Относно втората част с представянето на резултатите, по-интересната част, която е свързана с даване на данни по пол, възраст, образование и т.н. само обръщам внимание, че такива данни всъщност се събират и могат да се извадят от списъците на ГД „ГРАО“, които се въвеждат заради двойното гласуване, но това става доста по-късно след приключването на изборите. Това е една хубава информация, която в ГД „ГРАО“ я има и може би ще представлява някакъв интерес и след изборите, за да си правят различните анализи тези, които правят анализи. Там ги има по възраст и по пол и може да се извади. Доколкото аз знам, такава информация до момента не е събирана официално.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Допълвам господин Станев само с две неща:

След като ние получим официалното писмо от генералния секретар на Европейския парламент, тогава ще направим и работно обсъждане, защото някои от предложенията биха били добри и ние бихме могли да ги адресираме към Народното събрание. Това е мое лично становище. Така или иначе Народното събрание ще отваря Изборния кодекс, както разбрахме и от медиите преди лятната ваканция и можем да използваме този период. Ако има едни добри предложения, да ги направим - да допълним нашите предложения с анализите на изборите и с тези предложения, които идват по линия на Европейския парламент.

И последното, което бих искала да ви кажа, колеги, след като ви помоля да гласуваме превода на тази книжка на български, за да може всички да се запознаят, в случаите в които ние решим да използваме една добра практика, Европейският парламент помоли за

обратна връзка от страна на държавите кои практики са им се видели удачни. Нека да помислим и върху това.

Колеги, сега подлагам на гласуване превода на тази книжка „Киберсигурност на изборните технологии“.

Режим на гласуване.

Гласували **15** членове на ЦИК: **за – 15** (*Александър Андреев, Бойчо Арnaudов, Владимир Пенев, Георги Баханов, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева-Робинсън, Камелия Нейкова, Кристина Цанкова-Стефанова, Мария Бойкинова, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Таня Цанева, Цветозар Томов*), **против – няма**.

Предложението се приема.

Уважаеми колеги, преди да закрия днешното заседание на комисията, бих искала да ви помоля за следното:

Следващата седмица, както сте информирани, отсъствам от заседания поради служебна командировка. В същото време и госпожа Мусорлиева отсъства. Във връзка с това трябва да определим председателстващ Централната изборителна комисия за следващата седмица от вторник – 2.10.2018 г.

Уважаеми колеги, предлагам това да бъде госпожа Ганчева. Имам нейното съгласие.

Колеги, подлагам на гласуване това предложение.

Режим на гласуване.

Гласували **15** членове на ЦИК: **за – 15** (*Александър Андреев, Бойчо Арnaudов, Владимир Пенев, Георги Баханов, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева-Робинсън, Камелия Нейкова, Кристина Цанкова-Стефанова, Мария Бойкинова, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Стоева-Сидерова, Таня Цанева, Цветозар Томов*), **против – няма**.

Предложението се приема.

Уважаеми колеги, с това закривам днешното заседание на Централната изборителна комисия.

Свиквам следващото заседание на Централната изборителна комисия във вторник, 2 октомври 2018 г., в 10,30 ч.

Закривам заседанието.

(Закрито в 12,15 ч.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Ивилина Алексиева

СЕКРЕТАР:

Севинч Солакова

Стенограф:

Цвета Минева